

Årsrapport for 2015

Årsberetning for 2015

Stiftelsen Norsk institutt for vannforskning (NIVA) er et nasjonalt forskningsinstitutt og Norges fremste fagmiljø innen miljø- og ressurs spørsmål knyttet til ferskvann, marint miljø og miljøteknologi. Instituttet utfører forskning og utviklingsarbeid, miljøovervåking, undersøkelser og utredninger og bidrar med kunnskap og løsninger på vannfaglige spørsmål nasjonalt og internasjonalt. NIVA ble opprettet i 1958 og er i dag en stiftelse med et styre oppnevnt av Klima- og miljødepartementet (KLD), Norges forskningsråd (NFR) og NIVAs ansatte.

NIVA har hovedkontor i Oslo, regionavdelinger i Bergen, Grimstad og Hamar, en forskningsstasjon på Solbergstrand ved Drøbak og en landfilial i København registrert som NIVA Danmark.

NIVA-konsernet omfattet i 2015 datterselskapene Akvaplan-niva AS i Tromsø, AquaBiota Water Research AB i Stockholm og NIVA Chile SA i Puerto Varas, Chile. Datterselskapet AquaBiota Water Research AB ble solgt i desember 2015. NIVA eier også innovasjonsselskapet NIVA-Tech AS og er medeier i WAG AS.

NIVA er medlem av CIENS Forskningscenter for miljø og samfunn i Oslo og FRAM Nordområdesenter for klima- og miljøforskning i Tromsø.

NIVAs virksomhet og framtidutsikter

NIVAs brede forskningskompetanse innen ferskvann, marint miljø, miljøteknologi og lange dataserier fra miljøovervåking har betydning for offentlig forvaltning, norsk næringsliv og for Norges interesser internasjonalt. Instituttets samfunnsoppgave er å bidra med forskning av høy kvalitet og relevans til anvendelse i næringsliv, forvaltning og i samfunnet for øvrig. NIVAs ambisjon er å være nasjonalt ledende, holde et høyt internasjonalt nivå innen vannforskning og være en viktig aktør internasjonalt. I det overordnede strategidokumentet «NIVAs strategi mot 2020» er det lagt vekt på hvordan instituttet kan bidra til en bærekraftig framtid, og NIVAs rolle for å finne løsninger på nasjonale og globale miljøutfordringer knyttet til bruk og vern av vannressurser.

Basisbevilgningen som NIVA mottar fra Norges Forskningsråd utgjør omtrent 13 % av brutto omsetning. Basisbevilgningen og bevilgningen til nasjonale oppgaver fra Klima- og miljødepartementet er instituttets viktigste ressurser for strategisk styrt forskningsinnsats og meritterende kompetansebygging. NIVA bruker basisbevilgningen til konkrete forskningsoppgaver for å sikre kompetanseutvikling i tråd med instituttets strategi, og 40 % av basisbevilgningen er øremerket til strategiske instituttsatsinger. NIVA har over mange år brukt deler av basisbevilgningen til å støtte publikasjonsvirksomheten, noe som har ført til en jevn økning i antall og kvalitet på publikasjoner. Dette er et viktig strategisk virkemiddel for å synliggjøre NIVAs faglige kompetanse.

I tillegg til forskning som finansieres gjennom basisbevilgningen deltar NIVA i flere store forskningsprogrammer finansiert av Norges Forskningsråd og EUs rammeprogram. Nasjonale og internasjonale forskningsoppdrag utgjorde omtrent 27 % av omsetningen. En økende andel av nasjonale FoU-midler kanaliseres gjennom internasjonale prosjekter og programmer. NIVA har en internasjonal profil, lang erfaring med internasjonalt forskingssamarbeid og en sterk

brukerorientering. Denne kompetansen skal utvikles videre for å styrke instituttets internasjonale virksomhet. De økte bevilgningene til STIM-EU, som er Norges Forskningsråds stimulerings tiltak for økt deltakelse fra instituttsektoren i EU-prosjekter, er avgjørende for at NIVA kan ha ambisjoner om høy deltakelse i EUs rammeprogram «Horizon 2020». NIVA har sendt et betydelig antall søknader til «Horizon 2020» og har hittil fått innvilget deltakelse i syv prosjekter.

NIVAs oppdrag for industri og næringsliv utgjør omtrent 21 % av omsetningen. Oppdragene omfatter forsknings- og utviklingsarbeid, miljøovervåking, utredninger og annen rådgivning. NIVA arbeider målrettet for å styrke samarbeidet med industri og næringsliv og for å øke oppdragsmengden fra industripartnere. I 2015 har det vært en stor aktivitet med tiltaksrettet miljøovervåking i henhold til kravene i Vanddirektivet for en rekke industribedrifter. Instituttet har jobbet bevisst med innovasjons- og forskningsprosjekter sammen med industripartnere.

Oppdrag for offentlig forvaltning utgjør 39 % av NIVAs omsetning. Nasjonale overvåkingsprogrammer har i mange år vært en viktig del av oppdragene for offentlig forvaltning. De siste årene har det vært en betydelig omlegging av de nasjonale overvåkingsprogrammene og økt konkurranse om oppdragene som utlyses gjennom offentlig anbudskonkurranse. Det har gitt redusert oppdragsomfang og økt prispress.

I 2015 inngikk NIVA avtale med Statens pensjonskasse (SPK) om en ny premiemodell som for fremtiden vil gi instituttet større forutsigbarhet med kostnadene knyttet til den lukkede ytelsesbaserte pensjonsordningen.

Årsregnskap og økonomi

Brutto omsetning for konsernet i 2015 var 411,7 mill. kroner, med et overskudd på 68,8 mill. kroner etter skatt og minoritetsinteresser, mot et overskudd på 0,4 mill. kroner i 2014. Konsernets egenkapitalandel er 44 % av totalkapitalen.

Brutto omsetning i NIVA i 2015 var 253,7 mill. kroner. Netto omsetning, hvor prosjekterrelaterte kostnader er trukket fra, var på 201,3 mill. kroner. Til sammenligning var brutto omsetning i 2014 på 253,7 mill. kroner og netto omsetning på 202,0 mill. kroner.

Årets resultat i NIVA ble et overskudd på 45,4 mill. kroner. Resultatet er fordelt på et driftsoverskudd på 1,5 mill. kroner og netto finansinntekter på 43,9 mill. kroner. Til sammenligning var resultatet i 2014 et underskudd på 0,6 mill. kroner, fordelt på et driftsunderskudd på 1,8 mill. kroner og netto finansinntekter på 1,2 mill. kroner.

Finansinntektene i 2015 var på 45,1 mill. kr, hvorav 42,9 mill. kroner er relatert til gevinst ved salg av aksjer og andeler.

Årets overskudd foreslås overført til annen egenkapital.

NIVAs eiendeler er bokført til en samlet verdi på 210,7 mill. kroner. Egenkapitalen er 111,0 mill. kroner og utgjør 48 % av totalkapitalen. I 2015 er NIVAs egenkapital blitt styrket med 45,4 mill. kroner som følge av årets overskudd.

Akvaplan-niva AS, med sine datterselskaper, hadde en brutto omsetning på 148,3 mill. kroner og oppnådde et overskudd på 22,8 mill. kroner, mot et overskudd på 2,7 mill. kroner i 2014.

Datterselskapet AquaBiota AB hadde en omsetning på 13,7 mill. kroner og fikk et overskudd før skatt på 0,9 mill. kroner, mot et underskudd på 1,2 mill. kroner i 2014.

NIVA Chile SA hadde en omsetning på 1,7 mill. kroner og fikk et overskudd på 0,2 mill. kroner, mot et overskudd på 0,4 mill. kroner i 2014.

NIVA-Tech AS med datterselskapet BallastTech-NIVA AS hadde en brutto omsetning på 0,8 mill. kroner, og oppnådde samlet et underskudd på 0,5 mill. kroner, mot et underskudd på 1,3 mill. kroner i 2014.

NIVA er i liten grad utsatt for finansiell risiko når det gjelder marked, kreditt og likviditet, men instituttet har noe valutarisiko spesielt knyttet til EU-prosjekter.

Styret legger til grunn for årsoppgjøret at grunnlaget for fortsatt drift er tilstede, og at årsregnskapet er satt opp under forutsetning av fortsatt drift.

Personale, likestilling og helse, miljø og sikkerhet

Ved utgangen av 2015 hadde NIVA til sammen 204 ansatte (188,5 årsverk), hvorav 122 forskere (86 med doktorgrad) og fem stipendiater. Ved utgangen av 2014 var antallet ansatte 207 (201 årsverk). Gjennomsnittsalderen ved utgangen av 2015 var 43 år for kvinner og 48 år for menn.

NIVAs styre bestod i 2015 av åtte medlemmer, hvorav fem kvinner inkludert styreleder. NIVAs ledergruppe bestod av seks personer, hvorav to var kvinner inkludert adm. direktør. Av 13 forskningsledere var tre kvinner. Av forskerstaben på 122 var 47 kvinner, og av instituttets syv stipendiater var fem kvinner. Kjønnfordelingen i NIVA ved utgangen av 2015 var 101 kvinner og 103 menn. Instituttet har medarbeidere fra 26 ulike nasjoner og totalt 63 medarbeidere med en annen nasjonalitet enn norsk (31 %).

NIVA arbeider aktivt for et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø. Viktige tiltak er å tilrettelegge ved funksjonshemming, at vi søker å øke kvinneandelen blant forskere og ledere ved å oppfordre kvinner til å søke samt å øke andelen menn innenfor områder med høy kvinneandel. Ved rekruttering har vi kontinuerlig fokus på at vi ikke har en diskriminerende utvelgelse.

Turnover totalt, justert for pensjonister og planlagt avgang, var i 2015 på 7,4 %. Justert for midlertidige ansettelser og pensjonister var den totale turnover på 4,9 %, og for forskergruppen isolert også 4,9 %. Andelen forskere med doktorgrad har vært økende over flere år. Antall forskere har holdt seg stabilt de siste årene, selv om det er jevn avgang for pensjonsalder. Vi opprettholder stabilitet ved å arbeide kontinuerlig med å rekruttere nye forskere og ved at flere stipendiater og forskningsassistenter tar steget opp til forsker.

Det samlede sykefraværet i 2015 var 1,9 %. Dette er en nedgang fra de foregående årene. Til sammenligning var sykefraværet 3,0 % i 2014. Målet for NIVA er at samlet sykefravær ikke skal overstige 3,5 % på årsbasis.

Arbeidsmiljøet i NIVA er godt, noe som arbeidsmiljøundersøkelsen som ble gjennomført i januar 2015 gjenspeilet. Samarbeid mellom ledelse, tillitsvalgte og vernetjeneste er preget av åpenhet og det fokuseres på å bidra aktivt til å finne gode løsninger til det beste for instituttet og medarbeiderne.

NIVA har ansvar for sine aktiviteters påvirkning på det ytre miljø. Fra april 2014 ble NIVA sertifisert etter kravene i NS-EN ISO 14001:2004-standarden (ytre miljø). Generelt er NIVAs miljøpåvirkning lav og bidrar ikke til forurensning utover det som er normalt for denne type virksomhet. Eventuelt farlig avfall avhendes på godkjente avfallsmottak, og det er ikke konstatert utslipp til ytre miljø som overskrider gjeldende forskrifter. I 2015 var det ingen alvorlige skader eller tilløp til skader eller uønskede hendelser.

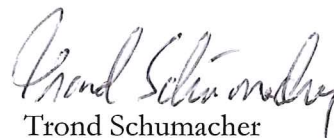
Takk til NIVAs medarbeidere

Konsernets medarbeidere er NIVAs viktigste ressurs. Deres kunnskap, motivasjon og entusiasme er helt grunnleggende for NIVAs videre utvikling. Styret retter en stor takk til ledelsen og medarbeiderne for innsatsen i 2015 og ser fram til det videre samarbeidet.

Oslo, 29. april 2015

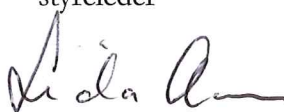
Anne Enger
styreleder

Trond Schumacher
styremedlem

Bjørn Bjørnstad
styremedlem

Linda Aaram
styremedlem

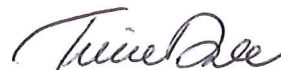
Heidi Petersen
styremedlem

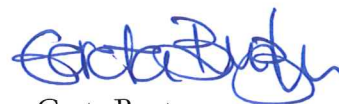
Merete Schøyen
styremedlem

Eirik Fjeld
styremedlem

Trine Dale
styremedlem

Greta Bentzen
adm. direktør

Resultatregnskap

(alle tall i hele 1,000 kroner)

NIVA KONSERN		Noter	NIVA		
2014	2015		2015	2014	
395,616	411,720				
		Driftsinntekter	1,3	253,680	253,743
95,107	105,798	Direkte prosjektutlegg		52,405	51,712
227,400	230,733	Personalkostnader	4, 5	145,965	149,171
3,698	0,000	Resultatført estimatavvik	5	0,000	3,698
60,507	59,291	Andre driftskostnader	4	45,352	42,668
10,957	11,212	Avskrivninger	7, 8	8,449	8,275
397,670	407,034	Sum driftskostnader		252,171	255,525
-2,054	4,686	DRIFTSRESULTAT		1,508	-1,782
		FINANSPOSTER			
3,989	66,676	Finansinntekter	6, 10	45,090	1,853
-1,137	-1,674	Finanskostnader		-1,237	-0,692
2,852	65,002	Netto finansposter		43,853	1,161
0,798	69,689	RESULTAT FØR SKATT OG MIN. INTERESSER		45,361	-0,622
0,688	0,699	Skattekostnad	9	0,000	0,000
0,110	68,990	RESULTAT FØR MINIORITETSANDEL		45,361	-0,622
-0,255	0,205	Minoritetsandel av resultat	13	0,000	0,000
0,365	68,785	ÅRETS RESULTAT		45,361	-0,622
0,365	68,785	Overføring til annen egenkapital		45,361	-0,622

Balanse pr. 31.12

NIVA KONSERN		(alle tall i hele 1,000 kroner)	NIVA		
2014	2015		Note	2015	2014
		ANLEGGSMIDLER			
		IMMATERIELLE RETTIGHETER			
6,137	5,558	Utsatt skattefordel	9	0,000	0,000
0,278	0,100	Andre immaterielle eiendeler	7	0,100	0,216
<u>6,415</u>	<u>5,659</u>	Sum immaterielle rettigheter		<u>0,100</u>	<u>0,216</u>
		VARIGE DRIFTSMIDLER			
6,539	6,992	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	8	4,014	3,613
38,593	33,260	Maskiner, anlegg, inventar o.l.	8	27,360	28,359
<u>45,132</u>	<u>40,252</u>	Sum varige driftsmidler		<u>31,374</u>	<u>31,972</u>
		FINANSIELLE EIENDELER			
0,000	0,000	Investering i datterselskaper	10	4,050	4,114
22,132	0,570	Investering i aksjer og andeler	10	0,536	22,073
0,979	0,286	Langsiktige fordringer	11	0,800	0,800
0,605	0,000	Langsiktige pensjonsmidler	5	0,000	0,605
<u>23,716</u>	<u>0,856</u>	Sum finansielle anleggsmidler		<u>5,386</u>	<u>27,592</u>
<u>75,262</u>	<u>46,766</u>	Sum anleggsmidler		<u>36,860</u>	<u>59,779</u>
		OMLØPSMIDLER			
3,783	0,275	Varebeholdning		0,000	0,000
		FORDRINGER			
69,657	64,580	Kundefordringer		22,663	23,824
9,038	16,697	Andre fordringer		12,014	4,072
0,000	0,000	Kortsiktige konsernfordringer	11	0,887	0,660
16,939	15,087	Oppdrag i arbeid	2	15,080	16,933
<u>95,634</u>	<u>96,363</u>	Sum fordringer		<u>50,645</u>	<u>45,489</u>
0,500	0,000	Finansielle omløpsmidler		0,000	0,000
<u>109,390</u>	<u>200,984</u>	Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	123,163	64,117
<u>209,307</u>	<u>297,623</u>	Sum omløpsmidler		<u>173,808</u>	<u>109,606</u>
<u>284,570</u>	<u>344,389</u>	SUM EIENDELER		<u>210,669</u>	<u>169,385</u>

40,000	40,000
42,275	111,076
82,275	151,076
0,453	0,000
0,000	0,000
0,143	0,000
0,143	0,000
28,376	20,438
28,376	20,438
45,510	91,778
24,322	21,950
28,430	23,151
0,000	0,000
0,002	0,003
75,059	35,991
173,324	172,875
201,842	193,313
284,570	344,389

EGENKAPITAL

Grunnfond
 Annen egenkapital
 Sum egenkapital

Minoritetsinteresser

GJELD
 AVSETNING FOR FORPLIKTELSER
 Pensjonsforpliktelse
 Utsatt skatt
 Sum avsetning for forpliktelse

ANNEN LANGSIKTIG GJELD
 Annen langsiktig gjeld
 Sum annen langsiktig gjeld

KORTSIKTIG GJELD
 Forskudd fra kunder
 Skyldig offentlige avgifter m.v.
 Leverandørgjeld
 Gjeld til konsernselskaper
 Betalbar skatt
 Annen kortsiktig gjeld
 Sum kortsiktig gjeld

Sum gjeld

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

Pantstillelser

14 40,000 40,000
 14 60,984 15,622
100,984 55,622

13 0,000 0,000

5 0,000 0,000
 9 0,000 0,000
0,000 0,000

15, 16 11,607 13,750
11,607 13,750

45,482 43,173
 13,959 15,765
 14,456 18,156
 11 0,069 0,020
 9 0,000 0,000
 24,113 22,898
98,078 100,013

109,685 113,763

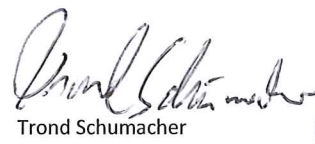
210,669 169,385

16

Oslo, 29. april 2016

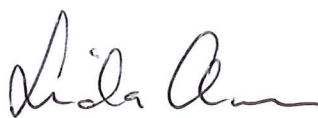
Anne Enger
 Styreleder

Trond Schumacher

Bjørn Bjørnstad

Linda Aaram

Heidi Petersen

Merete Schøyen

Eirik Fjeld

Trine Dale

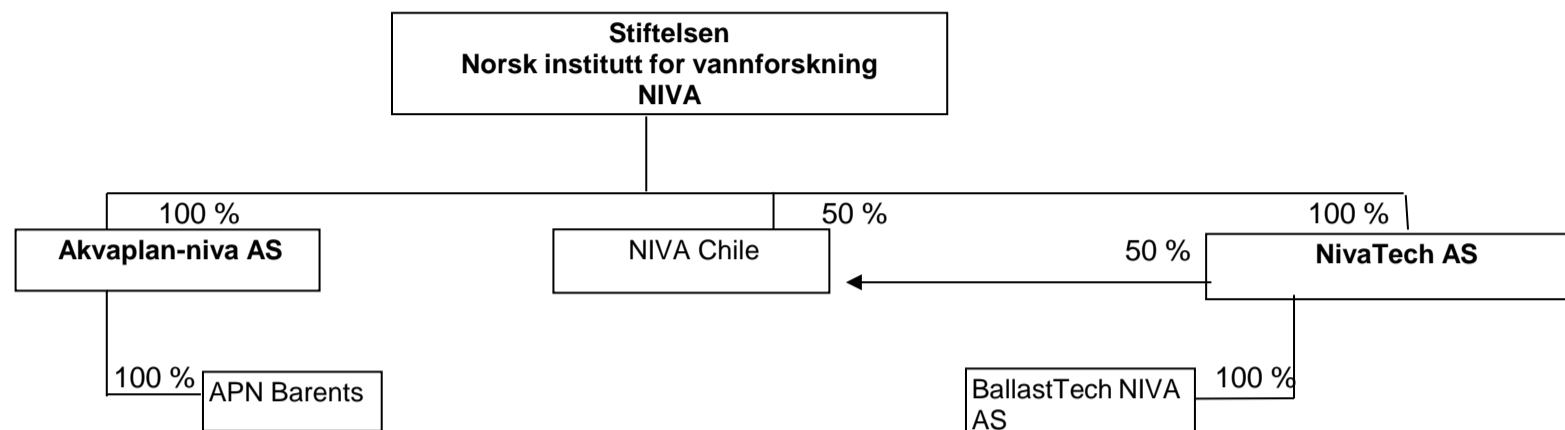
Kontantstrømoppstilling

(alle tall i hele 1,000 kroner)

NIVA KONSERN			NIVA	
2014	2015		2015	2014
		KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
0,365	68,785	Årets resultat	45,361	-0,622
-1,421	0,000	Tap/gevinst ved salg av finansielle omløpsmidler	0,000	0,000
0,000	-62,907	Gevinst ved salg av finansielle anleggsmidler (aksjer og andeler)	-42,918	0,000
10,957	11,212	Ordinære avskrivninger	8,449	8,275
0,000	-0,120	Verdiendring finansielle omløpsmidler	0,000	0,000
-1,463	3,508	Endring i varebeholdning	0,000	0,000
-8,614	-0,729	Endring i fordringer og honorarreserve	-5,157	-2,102
5,712	-5,279	Endring i leverandørgjeld	-3,700	1,698
2,057	4,829	Endring i andre gjeldsposter	1,765	-1,916
7,594	19,298	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3,801	5,334
		KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITET		
0,000	0,693	Endring langsiktige lånefordringer	0,000	0,000
-9,680	-10,482	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler, netto	-7,736	-2,959
0,196	0,000	Innbetalinger av finansielle fordringer og andeler i andre foretak	0,000	0,000
4,486	0,500	Innbetalinger ved salg av finansielle omløpsmidler	0,000	0,000
-0,020	0,000	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	0,000	-0,020
0,000	86,135	Innbetaling ved salg av aksjer og andeler i andre foretak	64,519	0,000
1,292	0,605	Verdiendring pensjonsmidler	0,605	1,292
-3,726	77,451	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	57,388	-1,687
		KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		
0,367	0,439	Omregningsdifferanser, endring utsatt skatt/skatteforpliktelser m.m.	0,000	0,000
27,330	-7,938	Netto endring av langsiktig gjeld	-2,143	13,750
0,000	2,344	Endring som følge av salg av konsernselskap	0,000	0,000
27,697	-5,155	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-2,143	13,750
31,565	91,594	Netto kontantstrøm for perioden	59,046	17,397
77,825	109,390	Kontanter ved periodens begynnelse	64,117	46,720
109,390	200,984	Kontanter ved periodens slutt	123,163	64,117
		<u>Denne består av:</u>		
31,565	91,594	Endring bankinnskudd m.v.	59,046	17,397

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven 1998 og er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Interne kjøp og salg, interne overførslar og mellomværende er eliminert i konsernregnskapet. Pr 31.12.2015 består NIVA konsern av følgende selskaper:

NIVA solgte aksjene i Aqua Biota AB pr 31.12.2015, og driften av selskapet gjennom året er dermed inkludert i konsernregnskapet for 2015. Akvaplan-niva AS solgte sine aksjer Senja Akvakultursenter AS i begynnelsen av året, og Unilab Analyse AS ble fusjonert inn i Akvaplan-niva AS i begynnelsen av året.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Langsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre regler, og redegjøres for nedenfor.

Driftsinntekter og kostnader

Inntektsføring skjer etter opptjeningsprinsippet som normalt vil være leveringstidspunktet for tjenester. Kostnader medtas etter sammenstillingsprinsippet, det vil si at kostnader medtas i samme periode som tilhørende inntekter inntektsføres.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er som hovedregel fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Aksjer i datterselskaper og øvrige datterselskaper

Anleggsaksjer balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Øvrige anleggsaksjer er vurdert etter kostmetoden.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Morselskapet med datterselskaper er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapenes pensjonsordninger tilfredsstiller lovens krav på dette området. Fra 1.1.2016 har NIVA inngått avtale med Statens pensjonskasse om overgang til ny premiemodell for sine medlemmer tilknyttet denne pensjonsordningen, som innebærer at fremtidige pensjonsforpliktelser ikke skal balanseføres.

Leieforpliktelser

Morselskapet inngikk i 2006 en husleieavtale med Forskningsparken på 15 år for lokalene i Ciens Eiendom AS. Den årlige forpliktelsen utgjør 7,6 mill kroner og indeksreguleres med 0,80 % av årlige konsumprisindeks. Det er ikke inngått andre leieavtaler eller leasingavtaler av vesentlig betydning utover ordinære husleieavtaler for avdelingskontorene i Bergen og Grimstad, samt for datterselskapene.

Skatter

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 25% (22% på svensk datterselskap) på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Beløp i 1000 kroner hvis ikke annet er nevnt.

Note 2 Oppdrag i arbeid

Inntektsføring skjer i takt med framdrift i prosjektene. Utfaktureringsverdi av prosjekter i arbeid vurderes etter timesatser for arbeid utført av egne ansatte og kostpris for utlegg som prosjektene ville blitt utfakturert med 31.12., redusert med nedskrivning for usikkerhet og mulige overskridelser i fremtiden samt for usikkerhet ved vurderingen. Det er foretatt individuelle vurderinger av prosjektene for kjente overskridelser. I tillegg er det foretatt en enbloc nedskrivning med 0,5 mill. kr i morselskapet og 1,7 mill. kr i Akvaplan-niva AS. Nedskrivningen er fastsatt iht erfaringstall fra tidligere år.

Note 3 Salgsinntekter

	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Prosjektinntekter	213 272	214 854	371 685	357 304
Basisbevilgning	34 966	33 536	34 966	33 536
Nasjonale oppgaver	4 050	4 050	4 050	4 050
Andre driftsinntekter	1 392	1 303	1 019	726
Sum inntekter	253 680	253 743	411 720	395 616

Geografisk fordeling:

Av morselskapets inntekter utgjør ca 89% inntekter fra innenlandsk aktivitet, mens dette på konsernnivå utgjør 86%.

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Lønn og feriepenger	114 280	116 854	186 068	183 244
Arbeidsgiveravgift	18 474	18 636	26 635	25 892
Pensjonskostnader	10 239	14 287	14 146	17 967
Andre ytelser	2 973	3 093	3 883	3 996
Sum lønnskostnader	145 965	152 869	230 733	231 098

Antall årsverk 189 201 303 310

Morselskapet har fått godkjent SkatteFUNN midler for 2,016 mill. kr, hvorav 1,845 mill. kr er gått til reduksjon av personalkostnader under driften, og 0,171 mill. kr som reduksjon i andre driftskostnader. Tilsvarende har konsernet fått godkjent SkatteFUNN midler på 4,750 mill kroner hvorav 4,572 mill kroner er gått til reduksjon av lønnskostnader, og 0,178 mill kroner har gått til reduksjon i andre driftskostnader.

Ytelser til ledende ansatte (lønn, pensjon etc.)	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Daglig leder, lønn og feriepenger	1 593	1 575	4 795	5 310
Daglig leder, pensjonskostnader og andre ytelser	100	100	378	449
Styret	269	275	411	374

Det er ikke ytet lån eller stillet sikkerhet for lån hverken til daglig leder eller noen av styrets medlemmer.

Godtgjørelse til revisor	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Revisjonshonorar	121	126	321	392
Andre attestasjonstjenester	48	42	185	65
Annen bistand	28	52	54	119
Sum	197	219	560	575

Note 5 Pensjonskostnader og -forpliktelser

Det ble med virkning fra 31.12.08 foretatt en partiell utmelding i Statens Pensjonskasse (SPK) for alle ansatte i NIVA født etter 01.01.53. De utmeldte ble samtidig meldt inn i en innskuddspensjonsavtale med Vital forsikring.

Datterselskapene Akvaplan-niva AS og Unilab-Analyse AS avviklet sine ytelsesordninger og gikk over til innskuddspensjon med virkning fra 01.01.2010. Ordningene er uten reserveoppbygning og dermed uten balanseførte forpliktelser.

NIVA har pensjonsordning i SPK som ved utgangen av 2015 omfatter 17 personer i stilling, 0 med oppsatte rettigheter og 87 løpende pensjonister. Ordninger omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse. Frem til og med 31.12.2015 har NIVA betalt arbeidsgiverandel til SPK beregnet ut fra premieoppfølging med fond. I 2015 foretok SPK en ny vurdering av NIVAs premiekategori plassering, og besluttet å endre denne til premieoppfølging uten fond, med virkning fra 1.1.2016. Endring av premiekategori ble gjort under forutsetning av at det ikke skulle foretas et sluttoppgjør. NIVAs bokførte fordring pr 1.1.2015 er derfor nullstilt pr 31.12.2015.

Pensjonskostnader SPK	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Årets pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	1 397	2 553	1 397	2 553
Arbeidstakers andel av årets premie	-194	-314	-194	-314
Resultatført estimatendring avvik inkl AGA		3 698	0	3 698
Resultatført endring pga endring av premiekategori	605	0	605	0
Resultatført pensjonskostnad inkl arbeidsgiveravgift	1 809	5 936	1 809	5 936
Pensjonsforpliktelse				
Beregnete pensjonsforpliktelse	-	-184 225	0	-184 225
Pensjonsmidler (fiktivt fond)	-	132 097	0	132 097
Netto pensjonsforpliktelse	-	-52 128	0	-52 128
Arbeidsgiveravgift	-	-7 350	0	-7 350
Sum estimert pensjonsforpliktelse inkl. AGA	-	-59 478	-	-59 478
Ikke resultatført estimatavvik inkl AGA	-	60 083	0	60 083
Pensjonsforpliktelse inkl. AGA i hht NRS6	-	605	0	605
Balanseført i regnskap 1.1	605	1 897	605	1 897
Årets endring	-605	-1 292	-605	-1 292
Balanseført i regnskap 31.12	-	605	0	605

Pensjon over drift

Det er i tillegg balanseført pensjonsforpliktelse i forbindelse med avtalt pensjon over drift, og dette utgjorde 0,997 mill. kr inkludert arbeidsgiveravgift ved inngangen til 2014. Av dette er 0,855 mill. kr betalt i 2014 og 2015, mens resterende forpliktelse forfaller til betaling i 2016, og er balanseført under annen kortsiktig gjeld. Kostnaden ble i sin helhet resultatført i 2013 under "Andre driftskostnader".

Note 6 Finansposter

Av finansinntekter er henholdsvis 42,9 mill. kr og 63,3 mill. kr for NIVA og for konsernet relatert til salg av aksjer og andeler. Dette fremkommer slik:

Finansinntekter	NIVA	
	NIVA	KONSERN
Gevinst salg av aksjer datterselskap	3 076	23 065
Gevinst ved salg av aksjer/andeler i andre foretak	39 842	39 842
Korreksjon av egenkapital som følge av salg datterselskap		433
Samlet gevinst salg aksjer/andeler	42 918	63 340

Note 7 Immaterielle eiendeler

	NIVA	NIVA KONSERN
Utviklingskostnader		
Anskaffelseskost pr 01.01	578	578
Tilgang kjøpte immaterielle rettigheter		-
Avgang solgte immaterielle rettigheter	-	-
Anskaffelseskost pr 31.12	578	578
Akkumulerte avskrivninger 31.12	478	478
Akkumulerte nedskrivninger pr 31.12	-	
Balanseført verdi pr 31.12	100	100
Årets avskrivninger	116	125

Note 8 Varige driftsmidler

	Tomter/bygninger/ annen eiendom		Maskiner og inventar, prod.anlegg		Sum varige driftsmidler	
	NIVA	Konsern	NIVA	Konsern	NIVA	Konsern
Anskaffelseskost pr 01.01	4 889	13 333	120 059	135 227	124 948	148 560
Tilgang kjøpte driftsmidler	647	1 551	7 089	8 932	7 736	10 482
Avgang solgte driftsmidler				0	0	0
Anskaffelseskost pr 31.12	5 536	14 883	127 148	144 159	132 684	159 042
Akkumulerte avskrivninger 31.12	1 522	7 892	99 788	110 899	101 310	118 791
Akkumulerte nedskrivninger 31.12					0	0
Reverserte nedskrivninger 31.12					0	0
Balanseført verdi pr 31.12	4 014	6 991	27 360	33 260	31 374	40 251
Årets avskrivninger	245	521	8 088	10 566	8 334	11 087
Avskrivningssats		0-4%		10-25%		

Note 9 Årets skattekostnad - utsatt skatt

Fra 2008 er forskningsinstitutter fritatt for formueskatt. Morselskapet har et betydelig skattemessig fremførbart underskudd, og pr 31.12.2015 var dette på 46,852 mill kroner. Tilsvarende har datterselskaper et skattemessig fremførbart underskudd på 24,585 mill. kr - samlet for konsernet blir dette 71,437 mill. kr.

Skattekostnaden i konsernet er på totalt 0,699 mill. kr og fremkommer således:

	NIVA KONSERN
Endring i utsatt skattefordel , Norge	578
Beregnet betalbar skatt, Sverige	107
Endring utsatt skatteforpliktelse, AquaBiota AB	14
Samlet skattekostnad, 2015	699

Utsatt skattefordel fremkommer slik:

Pr 1.1 (Akvaplan NIVA AS og Unilab Analyse AS):	6 137
Endring Akvaplan NIVA (etter fusjon med Unilab Analyse AS)	-578
Utsatt skattefordel pr 31.12	5 559

Note 10 Finansielle anleggsmidler**Konserngruppen NIVA består av:**

Selskap:	Sted:	NIVA		NIVA KONSERN	
		Eierandel	Stemmeandel	Eierandel	Stemmeandel:
Akvaplan-niva AS	Tromsø	94 %	94 %	100 %	100 %
NivaTech AS	Oslo	100 %	100 %	100 %	100 %
AquaBiota AB	Sverige	0 %	0 %	0 %	0 %
NIVA Chile S.A	Chile	50 %	50 %	100 %	100 %
BallastTech AS	Oslo			100 %	100 %
Akvaplan-niva Barents Ltd.	Russland			100 %	100 %

Med virkning fra 1.1.2015 ble Unilab Analyse AS fusjonert med morselskapet Akvaplan NIVA AS med skattemessig og regnskapsmessig kontinuitet (uendret eierskap). Senja Akvakultursenter AS ble solgt i løpet av året. Aksjene i AquaBiota AS ble solgt pr 31.12.2015, og resultatet for 2015 er innarbeidet i konsernresultatet. Endringen i egenkapitalen som følge av salg av datterselskaper er hensyntatt i konsernets resultat for 2015.

Andre aksjer/eiendeler eiet av konserngruppen:

Selskap	Bokført verdi	Eierandel
WAG AS	20	33,33 %
Miljøforskningssenteret AS	26	25,60 %
Salt AS	24	24,00 %
Andre aksjer og andeler	500	
Sum	570	

NIVAs aksjer og andeler i Ciens Eiendom AS og Ciens Eiendom KS ble solgt i 2015 til en bokført gevinst på 39,8 mill. kr.

Note 11 Mellomværende med selskap i samme konsern m.v.

	NIVA	
	2015	2014
Nivatech AS	517	334
BallastTech NIVA AS	3	8
Akvaplan Niva AS	135	106
AquaBiota AB	-359	
NIVA Chile S.A	964	992
Sum	1 260	1 440

Av dette er 0,800 mill. kr klassifisert som langsiktige fordringer (NIVA Chile S.A.). Alle transaksjoner med nærstående selskaper skjer til markedsmessige betingelser.

Note 12 Bundne bankinnskudd

	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Skattetrekksmidler som inngår i posten	5 652	5 454	8 620	8 155

Note 13 Minioritetsinteresser

Minoritetsinteresser pr. 1.1	453
Minoritetenes resultatandel	205
Salg av AquaBiota AB 31.12.2015	-658
Minoritetsinteresser pr. 31.12	0

Note 14 Egenkapital

	NIVA	NIVA KONSERN
Egenkapital pr 1.1	55 622	82 275
Årets resultat	45 361	68 785
Endring av egenkapital som følge av endret regnskapsstandard i Chile (fra Chilean GAAP til IFRS)		-21
Endring av egenkapital som følge av omregningsdifferanse mv		39
Egenkapital pr 31.12	100 984	151 077

NIVA er en selveiende stiftelse.

Note 15 Langsiktig gjeld

	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Gjeld til kredittinstitusjoner	11 607	13 750	20 357	28 225

Note 16 Pantstillelser og garantier m.v.

	NIVA		NIVA KONSERN	
	2015	2014	2015	2014
Gjeld sikret med pant	11 607	13 750	20 357	28 376
Garantier for skattetrekkmidler			-	-
Bankgaranti, NIVA Chile	400	400	400	400
Sum	12 007	14 150	20 757	28 776
Balanseført verdi av eiendeler pantsatt for gjeld og garantier	45 500	63 824	48 133	66 457

I tillegg til ovennevnte har NIVA følgende garantiansvar:

Aksjonærene i Miljøforskningssenteret AS hvor NIVA eier 25,6% har avgitt en garanti ovenfor selskapet, i forbindelse med ferdigstilling av deler av prosjektet. Garantien er begrenset oppad til totalt 10 MNOK og fordeler seg proratarisk, basert på eiernes andeler.

Til styret i
NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING

REVISORS BERETNING FOR 2015

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr. 45.361.000,-, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr. 68.785.000,-. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for stiftelsens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av stiftelsens og konsernet NORSK INSTITUTT FOR VANNFORSKNING's finansielle stilling per 31. desember 2015 og av resultatet og kontantstrømmen for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

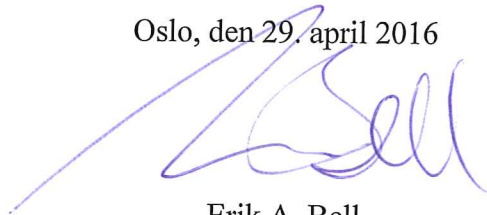
Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av stiftelsens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om utdelinger og forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, den 29. april 2016

Erik A. Bell
Statsautorisert revisor

NIVA: Norges ledende kompetansesenter på vannmiljø

NIVA gir offentlig vannforvaltning, næringsliv og allmennheten grunnlag for god vannforvaltning gjennom oppdragsbasert forsknings-, utrednings- og utviklingsarbeid. NIVA kjennetegnes ved stor faglig bredde og godt kontaktnett til fagmiljøer i inn- og utland. Faglig tyngde, tverrfaglig arbeidsform og en helhetlig tilnæringsmåte er vårt grunnlag for å være en god rådgiver for forvaltning og samfunnsliv.

Norsk institutt for vannforskning

Gaustadalléen 21 • 0349 Oslo
Telefon: 02348 • Faks: 22 18 52 00
www.niva.no • post@niva.no